

TAALIA.

MŰVÉSZETI LAP.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN ÉS 15-ÉN. @ A SZINHÁZI IDÉNY ALATT MINDEN NAP.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. @ EGYES SZÁMONKINT 10 FILLÉR. @ A SZINI IDÉNY ALATT 6 FILLÉR.

Szerkeszti: HERGER TIHAMÉR.

Ujvidék.

1904 április 12.

10. szám.

Souppé mythologiai operettje!

Ruzsinszky Ilonával a címszerepben.

Bérlet

Ma kedden, 1904 április 12-én

3. szám

SZÉP GALATHEA.

Operette 1 felvonásban.

Személyek:

Galathea, szobor	Ruzsinszky Ilona
Pigmaleon, szobrász	Kozma István
Mydas, fellengző műmecenás	Kövcsey Albert
Ganyméd, Pigmaleon inasa	Szilassy Etel
1-ső	Déry Rózszi
2-ik	Halász Anna
3-ik	Kertay Ilka
4-ik leány	Kozma Margit
5-ik	Molnár Juliska
6-ik	Latabárné
7-ik	Déry Béláné

EZT MEGELŐZI:

Házasság politikája.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Sulyovszky Ignác,

SZEMÉLYEK:

Tátray Lajos	Almássy Endre
Vilma, neje	Makó Ayda
Gyuri, huszár	Magyary Lajos
Betti, szobaleány	Hevcsey Mariska

HAJEK FÜLÖP, ezukrász

Ujvidék, Futtaki-utoza.

Ajánlja sajátkezűleg és felügyelete alatt naponta frissen készített: krém-süteményeit, kelt tésztaít, briost és különféle tortáit.

KÜLÖNLEGESSÉGEK: Lakodalmi és különböző estélyekhez való teljes összeállítások, seccsiós torta, parfait, Kugler-dessert és tejhaberem-bonbonok.

Vajas-dessertek Wagner-féle teavajból.

Jovanovics Pánta

fényképészeti műterme

UJVIDÉK, Fő-uteza 9. szám.

Készít — a legkényesebb igényeket is kielégítő — a fényképészet körébe vágó összes munkákat, valamint nagyításokat és festményeket a legegyszerűbbektől a legművésziesebb kivitelben.

Gyors szállítás mellett árai a legmérsékletesebbek.

Steiner Gyula, férfi- és női-divatáru raktára

Ujvidék I. Ferencz József-tér, a „Vasember“-hez, Andrássy-utcza sarkán.

Dusan felszerelt raktár: fehéremű- és szövöttárak, nap- és esernyők, vállfűzők, férfi- és női szabó kellékek, illatszerek, női kézimunkák, ruhadiszek stb. stb.

— * Hammerli-féle híres pécsi bőrkesztyűk egyedüli főraktára. * —

ki urnójében szítja a féltékenységet, mire Vilma határozottabban lép fel, követelvén a szekrényke felnyitását; a férj már-már enged, mikor a jvén huszár egy már általa rég őrzött levelet ad át Tátrainak, melynek tartalma szerint »az első csatát a férjnek kell megnyernie«; ez továbbra is felbátorítja és kemény marad. Végre Vilma belátva, hogy férjével erőszakkal mire sem megy, annyira megadja magát, hogy ő gyújtja meg férje csibukját. Erre a békéltető jelenés következik — egymás karjaiba dőlve — a férj átadja a nyitott dobozt nejeinek, melybe Vilma bepillantva, mosollyal férjéhez simulva boldogan mondja: »én nem vagyok kíváncsi«.

TÁRCZA.

A facipőkészítő szentje.

Dourliac Artur eredeti francia elbeszélése után fordította: M. W. B.
(Folytatás.)

A leányka atyja nyakába borult; de mihelyt ez komolyan hozzá szólott mondván:

»Ime Verner Hans fia, kicsikém, ő lesz ezentul fivéred«, a kis leány arca is komoly lett és kezét nyújtott neki mondván: »nagyon foglak szeretni!«

II.

Ferenc, kit atyja nagyon elkényeztetett, eleinte nem tudott beleszokni az új életmódba. Wonguen Mihály az első iparos volt nem annyira munkájának tartóssága és eleganciája által, hanem annak kelendősege által, valamint ezáltal is, hogy több munkást foglalkoztatott, mint bármely más mester.

Ferenc a legjobb munkássá vált volna, de lassúsága és pontossága őt mindég ellentétbe helyezte a többi munkásokkal.

És valóban nem volt ő ilyen durva munkához való, mert atyjától művészi

izlést örökölt. De ezt mindég legyőzte és minden iparkodása oda irányult, hogy jóttevője iránt háladatos legyen.

De még azután gyámoltalansága ügyetlenné tette ezer kicsiny szolgálatra; és társai csufolódása miatt, kik jószívűek ugyan, de csunya szokásuk voltak, gyakran keserű könyveket hullatott.

Szerencséjére volt a gyermeknek pártfogója és jó barátnője, ki őt minden bánatért kárpótolta. Wonguen mester leánya, ki már megérkezése óta eszménykép gyanánt lebegett előtte és rövid idő alatt őrző angyalává vált.

Suzel hét éves volt. Ép úgy mint Ferenc korán elveszté anyját s így atyja imádta, teljhatalmat engedett neki a házban és nem tagadott meg neki semmit. Ennek az volt a következménye, hogy a kis leány rossz nevelésű lett; kényes és akaratos, uralkodott a munkások fölött, sőt még az öreg atyján is; mindannak dacára hibáit jó szíve és kedvessége által jóvá tudta tenni, úgy hogy senkisé nem nehezelt reá.

A kis fiu szomorúsága, csendessége és nyugodtsága, mely teljes ellentétben volt az ő könnyű jellemével inkább hozzá vonzotta, semhogy visszataszította volna. Őt pedig viszont boldoggá tette a szép gyermek kedvessége és fécsége; mindég fáradhatlan volt ötletek létrehozásán csak hogy neki jobban tetszen s jobban mulattassa.

Suzel gyakran babrált a fiatal tanuló szerszámai közt s ilyenkor ő szelid türelmével és tulkorai komolyságával féken tudta tartani, de szidta is, ha engedetlen volt. Rövid idő múlva, oly hatalmat nyert a kis fegyelmetlen fölött, hogy mihelyt mások nem bírtak vele, Ferenchez küldték.

»Hagyj dolgozni, menj Ferenchez« — mondá még atyja is. És Ferenc maga

mellé helyezte kis barátnőjét, mesélt neki szép történeteket és faragott késével ezer meg ezer tárgyat: állatokat, fákat, embereket, annyi ügyességgel, hogy méltó volt apjához.

Suzel meglegedésének úgy adott kifejezést, hogy ismételten kezével tapsolt, az öreg Wonguen Mihály pedig fejével bólintott mondván:

»Vigyázz fiu, ne utánozd apádot, mert azt hiszem, ha kevésbé gyötörte volna eszét a faragással, még most is életben volna.

De a kis leány ilyenkor mindég közbeszólt: »Édes apám, ne szidd Ferencet, nem akarom. Ez mind szebb, mint a te csunya facipőid, ő még farag majd ugy-e Ferenc, és olyan szép szent Szűz Máriát, mint az övé?« — Ilyent már nem — mondá a fiu vallásos tisztelettel. Az öreg Wonguen vállat vonva elment.

III.

A gyermekek megnőttek.

Suzel tizenhétéves lett és valamennyi falubeli leány között a legszebb és a legtakarosabb volt. Jellemé azonban nagyon megváltozott — jóra fordult. És ez mind Ferenc műve volt, mit Wonguen mester is őszintén bevallott.

Suzel teljes szépségében volt nagy, magasra nyult termete, tekintete majd élénk és pajkos, majd pedig komoly és mély; mosolya különös pajkos kellemmel majd pedig édességgel bírt.

Mit nem tettek volna mindent, hogy ez a mosoly mindég piros ajakán látható legyen! . . .

Az öreg Mihály szíve lángba borult és a kis Ferenc gyakran elbámult, szemével kísérvén az elbájoló teremést, mindent elfelejtve csak . . . csak egyet nem . . . »Munkára fel, ábrándozó!« — mondá Wonguen mester — avagy társai ráírtak és ez munkára ébreszté őt.

HODOVÁNYI ANDOR, UJVIDÉK

SZOBA- ÉS DISZFESTŐ.

Készít: templomok, disztermek, színházi és alkalmi díszleteket, valamint SZOBAFESTÉST a legizléesesebb színösszeállításban.

Dús választék legújabb menyezeti- és falfestési mintákból, valamint tapeta és papirmachéban.

Osnabrück

Europa legelső és legelőkelőbb level-
papir-gyárának állandó és egyedüli
képviselője az egész délvidék részére

HERGER ÁGOSTON könyv- és papir-áruháza

Ujvidék, I., Ferencz József-tér 3,

az Erzsébet szálloda és a „Maticza Srpska“ épülete között.

Ferenc most ember lett, de még sem változott. Természete melancholikus és ábrándozó, távol maradt mindég műveletlen környezetétől és egyedül Suzel vidámsága volt képes őt felvidítani.

Ott maradt jóltevőjénél, ki őt mint saját gyermekét tartotta, mindannak dacára, gyakran szemére lobbantotta azt a kevés kedvet, mit mestersége iránt tanusított.

»Ha akarnál, ép olyan facipőmester lehetnél, mint apád!«

(Folyt. köv.)

MULT.

A táblabíró intendáns.

— Simoncsics János. —

(Folytatás.)

— De az istenért, nagyságos uram, hiszen csak nem fogja ettől az idegen művésznőtől kivánni, hogy magyarul énekeljen!

— De bizony megkivánom, édes lölköm! Magyarul fűzetem, amíg itt van, magyar kenyeret eszik, hát énekeljön is hozzá magyarul.

— De kérem, nagyságos úr, ez az asszony már itt van, miértünk többféle szerződési ajánlatot visszautasított; ha így bánunk vele, kárpótlást fog követelni.

— No hát az majd kifizetem a saját zsebemből; ámbar az úr az oka mindennek, mert hogy ezt előbb nem tudatta velem, viszonzá az öreg erősen szemrehányó hangon. Na, de már megessett; aztán kerüljön bár fele vagyonomba, de itt ugyan nimetül nem énekel a Herkó páter sem.

— Hiszen nem akar ő németül énekelni, kiálta föl Fáncsi egészen fölvidulva, olaszul, tetszik érteni olaszul vagy akár franciául!

Egy sötéten átszűrő pillantás volt reá a felelet.

— Hüm, kedves Fáncsi úr, szóla kis szünet után, majdnem elegia keserőséggel, mindig azt hallottam, hogy ön nagyon okos ember, és azt magam is bizonyítom. De hát tanulja meg tőlem még azt a keveset is, hogy aki ma ebben a szorencsétlen országban nem magyarul beszél, az mind nimetül beszél. Nagyon keserű leckét kaptunk erről a legközelebb lefolyt időben! Hej! volt mi körülöttünk mindenféle nyelven beszélő náció; igyekezett is közel férközni hozzánk mindenik, de csak azért, hogy annál nagyobbat ütessen rajtunk. Nimet az én előttem, uram, valamennyi! Aztán mondja csak, mi történhetik ilyen példaadás után? Az, hogy egyszer csak itt terem valami cseh-német asszony, s akkor aztán majd azt mondják odafele, hogy ha lehet olaszul, miért ne lehetne nimetül is, kivált a mostani viszonyok között. Mit fogunk majd akkor felelni?

— Hát hiszen azt úgy is megtehetik, ha akarják, viszonzá amaz kissé dacoskodva.

— Megtehetik, az igaz; megtehetik, de én nem nyitom ki nekik a kaput, ha aztán ők erővel betörnek, arról nem tehetek.

Fáncsi belátva, hogy legalább ez alkalommal sehogysem fog boldogulni, karjára vette a művésznőt és befejezte a látogatást. Lagrange, ki igen világosan észrevette, hogy a két úr között valami nagyon kellemetlen beszélgetés történt, élénken tudakozódott Fáncsitól, hogy mi bajuk volt egymással voltaképpen. Annak természetesen nem volt mit tennie, tehát elbeszélte apróra az egész dolgot.

— Hogyan? kérdezte Lagrange csodálkozva, hát annyira gyűlöli az öreg úr az olaszokat!

Fáncsi elővette ekkor egész ékes-

szólását, lerajzolta a jeles művésznő előtt Magyarország veszteségét, nyomorát s megsemmisülését. A nemes francia nő megérté az aggodalom okát, s legmélyebben meghatva nyujtá kezét Fáncsinak, föllelkedve mondván:

— Magyarul fogok énekelni.

Ekkor éjjelt és nappalt egybevéve, tanulni kezdett, s rövid idő múlva énekelte magyarul Prófétát, énekelte Hunyadi Lászlóban anyát, állítván a kökönség elé egy olyan isteni magyar matrónát, akihez hasonlót még nem látott a világ.

A SPREIC ÁRNYÉKÁBÓL.

Krasznai Miska életéből. Kassán a »Szabadságharc« című színművet adták, Krasznai játszotta benne »Schwarzenberg« szerepét. Nem volt neki tábornoki egyenruhája, biztatták tehát, hogy báró Lederer tábornoktól kérjen kölcsön egyet. Miska fölment, megcsipelt ott a komornyikot: »Sie rufens hinein!« Krasznainál ez annyit jelentett, mint »jelentsen be,« hanem a komornyik ezt persze nem sejtette. Elismétli neki egy párszor, de hiába az csak bámul. Megkérdi azután hogy kicsoda? »Ik Herr von Krasnai Schauspieler bin!« Be lón bocsájtva a tábornok elé; belekap ott egy német díkezióba. »Herr von General, tarum bin ik hier gekomt szánnsz szo gut gebens ire kleiden mir, weil musz eine eszreichisesz general machen und iszt keinesz szalchesz kleider in garderobe. Wann ich Rákoczy gescpielt, der herr kändnir auch gibt szeinesz revender (a kanonok ur is odaadta reverendájá)«. Így beszélt Miska tovább.

A tábornok elképedt, nem tudta hogy cseromisz vagy Zulu-kaffer nyelven beszélnek-e hozzá s csak nézett mozdatlanul. S néztek volna talán egy-

Cs. és kir. udvari szállító

MÜLLER J. L., ILIATSZER- ÉS PIPERESZAPPAN-GYÁROS
BUDAPEST.

Gyári raktár: Koronaherczeg-utcza 2. sz. — Gyár: Rottenbiller-utcza 36. sz.

BRISE DE VIOLETTES
a legjobb ibolyaillat.

Fenyőerdő illat a legkiválóbb orvosok által ajánlva, élénkíti a légzőszerveket, tehát nélkülözhetetlen minden lakosztályban.

BLAHA SERAIL-POUDER
Müller-féle a legjobb arcpor.
Ára 60 kr. és 1 forint.

Csász. és kir. udvari szállító, Fülöp Szász-Coburg-Gothai Herceg Ő-Fensége szállító

FRANÇOIS LAJOS és TÁRSA

PEZSGÓBOR-GYÁROSOK

MONOPOLE
VIN BRUT
CARTE BLANCHE

BUDAFOK

EXTRA DRY ENGLAND
TRANSYLVANIA
GRÉMENT ROSÉ

másra ítélet napig, ha szerencsére be nem toppan a tákornok neje, magyar asszony, ki a színházból ismerte már Krasznait, s a tolmácsolás után kapott Miska egy szép tábornoki egyenruhát ajándékba,

El is játszotta Schwarzenberg szerepét oly kitűnően, hogy mikor a fogoly Batthyáni e szavakat mondja: Nem hajtottam meg soha fejemet a Camarilla s nem hajtom meg a Reaktio előtt sem; — Erre Schwarzenberg így felel: »Megállj büszke magyar! majd meghajtod a bakó előtt — hát ekkor földörög fogvicsoritva egy busmagyar a földszintről:

»Törjön ki a nyavalya!!«

Ez a legjobb bírálat.

1883-ban elment Mándoky Béla győri director korában Bécsbe »Coquelint« a híres francia színművészt megnézni. Társulata tagjai közül magával vitte Follinus Aurelt, Deréki Antal, Konti József karmestert és Horváth Arnold tenoristát.

Amint barangolnak Bécs utcáin és bámulják a szébbnél-szebb palotákat; egyszer egyik nagy palotának az udvarán áthaladva az udvar közepén egy páncélba öltözött törpe szobrot pillantanak meg. Az arc egyenesen Szent István királyunkra vallott.

Ez a karikatura annyira felbosszantotta Mándoky, hogy ily szókra fakadt: »Nézzetek már az ebadta németjét, milyen gyalázatosan fordította le németre a legdicsőbb magyar királyt!..

Miskolcon történt egy jeles veterán igazgatóval a hetvenes években, ki nem igen törte a német szót.

Operette társulata is lévén: »Tiszturak a zárdában« című darabot akarta előadni és hogy az előadást vonzóvá

tegye; elhatározta hogy az ott állomásozó ezredtől költsön kéri a zenekart.

Igazgatónk felmegy az ezredeshez s így kezdi kérelmét előadni: Herr Tausender! geben sie mir Ihr katona-musik! Ik will samstag Franc Jozef operette geben?!!

Ezredes: wass wollen Sie geben?

Igazgató: Schöne Franc Jozef operette?!!

Nem igen értették volna meg egymást, ha a hadsegéd véletlenül be nem toppan, ki szerencsére magyar ember volt, ki azután az ezredesnek megmagyarázta, hogy az igazgató úr egy francia operettét akar szombaton előadni s kéri ezen előadásra a »Katona-zenét«!

A Herr Tausender megadta készséggel az engedélyt s előadták Miskolcon a »Tiszturak-at« nagy és fényes sikerrel!!!

KRITIKUS.

Tegnap volt a második nagyobbszabásu operette-előadás, ugyanis dr. Béldi és Fehér »Katalin«-ja került színre. A darabot már tavalyról ismerjük, a címszerepet adták nálunk Mányai, Hegyi Aranka és Sziklay, az érdeklődés központja ennél fogva tegnap főképen a címszereplő felé irányult. Ruzsinszky azonban már belépőjével meggyőzött bennünket arról, hogy az ő művészi hangja nemcsak a versenyt állja ki, hanem elődeit el is homályosítja. Orgánumának meleg árnyalatai, a pompa, hatalom közepett is elhagyatott, szerelem után vágyódó szíve, majd bosszúja végre adott szavából eredő kegyelme; ezek mint annyi alkalmat szolgáltatnak neki művészetének ragyogtatására, hogy nem tudtuk játékának vagy énekszámainak adózzunk-e nagyobb elismeréssel.

Szilassy Etel Germain hadnagy szerepében igen hercigen festett. Ude játéka, minden szerepében pajzán temperamentuma páruva csinos hangjával sok tapsot biztosítottak számára.

Anicát Turý Mariska játszotta, ki napról-napra kedvesebben mozog a színpadon; a mi pedig hangját illeti, némely helyen tisztaságával és magas regiszterével szinte meglepett.

Kisebb szerepben Rózsa (Gregor) és Latabár (de Lansae) tüntek ki.

Külön meg kell említeni Déry Rózsát és Láng Lajos orosz tánc betétjét, melyet mindketten annyi kozák tüzzel lejtettek, hogy zajos tapsot arattak.

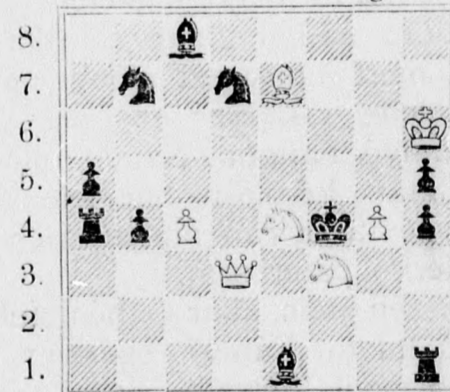
HIREK.

Heti műsor. Szerdán bérlet szünetben: »A csodagyerek«. Csütörtökön bérletben: »Kornevilli harangok«. Pénteken félhelyárakkal, bérlet szünetben: »Romeo és Julia«. Szombaton bérletben: »A drótostót«. Vasárnap este bérlet szünetben: »Cigányélet«.

SFINX.

Sakkrejtvény.

a. b. c. d. e. f. g. h.

Fehér indul és 3-ik lépésre matot ad.

Megfejtési határidő április hó 22-ig.

Helyes megfejtők a »Thaliát« egész éven kapják.

Winkle István gőzsörfőzde Ujvidék.

1 pohár világos „Király“-sör 7 kr. — 1 pohár barna „Bajor“-sör 8 kr.

a sörfőzde sörosarnokában Ujvidék, Uri-utoza 7. szám.

Naponta friss csapolás!

Kitűnő villásreggeli!

Külön étterem!

Szives pártfogásáért esedezik

Kopolovics József, vendéglős.

— Minden szerdán és pénteken délelőtt halpaprikás! —

Nyomatott Hirschenhauser Benő könyvnyomdájában Ujvidéken.

ALAPITTATOTT 1850-ben.
Gyárt világos „KIRÁLY“ és
barna „BAJOR“-sört.